

COOL
BOO

Miroslava
Varáčková

Music is my
religion

*Spolu to
zvládneme*

Spolu to zvládneme

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.cooboo.cz
www.albatrosmedia.sk

Miroslava Varáčková

Spolu to zvládneme – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA** a.s.

*Spolu to
zvládneme*

Miroslava Varáčková
je autorka týchto kníh:

Nepobozkaná
Stálo to za to
Drž ma, keď padám
Grafitové dievča
Len to nikomu nepovedz
Adaptácia
Láska z ulice
Tri kroky do pekla
Obchodníci s nádejou
Sprevádzачka
Prežila som svet
Anjeli noci
Hriech v mene života
O lásku sa neprosí

*Spolu to
zvládneme*

Miroslava
Varáčková

u. fond
na podporu
umenia

Napísanie knihy podporil z verejných zdrojov formou štipendia
Fond na podporu umenia.

Text © Miroslava Varáčková, 2018

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-0682-7
ISBN e-knihy 978-80-566-0786-2 (1. zverejnenie, 2018)

„Nečakaj, kým pominie búrka, nauč sa tancovať v daždi!“

Neznámy autor

Stakatka

Zvonku sa ozve slabé zahvízdanie, signál, na ktorý netrpezlivo čakám. Odhodím paplón, vyskočím z postele, potme na seba navlečiem bundu a cez plece si prevesím puzdro s tou najvzácnejšou vecou, ktorú vlastním, s husľami. Som rozhodnutá vypadnúť, nech sa deje čokoľvek. Na chvíľu sa však ešte zastavím a započúvam sa do diania za dverami izby. Z chodby počuť mamin hlas a kroky. Nestrácam preto čas, oželiem zabudnuté topánky, prebehnem k oknu, opatrne ho otvorím a vyšvihnem sa na parapet. Na druhej strane ulice si okamžite všimnem Adama. Skrýva sa v tieni stromu a snaží sa byť nenápadný, no jeho vysoká postava mojej pozornosti neunikne. Zoskočím do predzáhradky medzi mamine kríky, pribuchnem okno a uháňam ako o preteky.

Adam ma po chvíli doženie, dovolí mi nasadnúť na bicykel a poriadne šliapne do pedálov. Opäť si uvedomím, že kamoš ako on je na nezaplatenie. Už neraz ma dostal z problémov a pomohol mi vždy, keď som to potrebovala.

„Kde si nechala tenisky?“ spýta sa, keď sa dostaneme na vedľajšiu ulicu, a trochu poľaví v tempe. Ukáže pritom na moje bosé nohy.

„Na chodbe,“ zasmejem sa a snažím sa nevšimáť si bolesť,

ktorá sa mi šíri z pravej päty. V behu som skočila na ostrý kamienok, ktorý mi prerezal kožu. Teraz mi z toho miesta cícerkom tečie krv. „Zabudla som si ich poobede pripraviť a ostali v nepriateľskej zóne.“

„Keď je deravá hlava, trpí celé telo,“ zamudruje.

„Všetko je vec priorit. Sloboda je viac ako tenisky.“

„S tým musím súhlasiť. Stíhame zájsť k nám? Požičal by som ti sestrine démonské štekle.“

Pozriem sa na náramkové hodinky a len pokrútim hlavou. „V žiadnom prípade. Už aj tak prideme na doraz.“

„Možno zavedieš nový módný trend. Naboso.“

„Vtipné,“ zagúľam očami.

Adam obíde širokú mláku a preklučkuje pomedzi odstavené autá. Pevne sa držím kormidla a dávam pozor na husle, aby mi nezleteli z pleca.

„Ak chceš, spáчам pre teba samovraždu vlastnej dôstojnosti a zavolám Dane, aby ti priniesla niečo na nohy,“ navrhne po krátkom premýšľaní.

„To by si spravil?“ celkom ma to prekvapí. Až toľko ochoty som nečakala. Myslela som si, že aj jeho obetavosť má hranice.

„Že váhaš!“

„Budem ti dlžná do konca života.“

„To si aj tak. Zoznam tvojich dlhov je už dávno nekonečný,“ veselo ma podpichne a ja viem, že má pravdu.

„Presne ako tvoja láska ku mne,“ štuchnem ho pod rebrá, na čo sa obaja takmer zosypeme z bicykla.

Adam je už roky môj najlepší kamarát. Spoznali sme sa ešte počas základnej školy v lete na kúpalisku a odvtedy to spolu ťaháme v dobrom i v zlom. Vie o všetkom, čo sa deje v mojom živote, pomáha mi brodiť sa zložitými obdobiami a dokonca sa mi snaží vysvetliť matematické súvislosti, keď ho z času na čas poprosím o doučovanie, aby som si opravila známky. Neznášam matiku, nerozumiem jej, a nech sa snažím akokoľvek pochopiť jej princípy, pri odpovediach zlyhávam na celej čiare.

Ja mu za to na oplátku píšem básničky pre frajerky. A že ich vystriedal nekonečne veľa, nie je tajomstvom. Ani sa však nedivím, že sa naňho dievčatá lepia ako včely na med, jeho pohľad by dokázal roztopiť aj ľadovec. Netrvá dlho a dostaneme sa do centra mesta. Prefrčíme námestím i pešou zónou, na ktorej konci Adam zabočí do vysokej brány. Kúsok za ňou sa nachádza Art klub, miesto, kde sa to hemží umeleckými dušami. Dnu sa vchádza vitrážovými dverami, ktoré ma neprestávajú fascinovať. Hra farieb a svetla, čo sa láme na jednotlivých obrazoch, kradne dych.

Adam odstaví bicykel, oprie ho o stenu a zamkne visiacim zámkom o bleskozvod. Potom spoločne vstúpime. Pozdravím sa s niekoľkými známymi a snažím sa predstierať, že nevidím, ako si niektorí všimli moje bosé nohy. Ak doteraz nepochybovali o mojej pričetnosti, po dnešnom večere budú.

Precupitám do zadnej časti klubu, kde sa nachádza pódium. Nikola, Babsi, Ema a Maja už skúšajú ozvučenie. Ema ma zbadá

ako prvá a teatrálne s úľavou vydýchne. Odloží gitaru, zoskočí z pódia a rozbehne sa ku mne.

„Stakatka! Už som sa bála, že neprídeš. Prečo nedvíhaš mobil? Celý večer sa ti s babami pokúšame dovolať.“

„Snád ste si nemysleli, že vás nechám v šticu,“ zasmejem sa a zvalím na najbližšiu stoličku. „Naši spravili z domu Alcatraz. Ešte šťastie, že zabudli na okno.“ Zdvihnem nohu a začnem si prezerat poranenie. Krv už zaschla, no päta stále bolí. „Zhabali mi mobil, takže som sa nemala s vami ako spojiť.“

„Ty si utiekla?“ zapiští Nika, ktorá sa znenazdajky zjaví pri nás. „Neveríím.“

„Telo ako dôkaz,“ zatrepem nohami.

„Väčšieho blázna ako ty nepoznám,“ nadšene skonštatuje a začne ma poháňať, aby som sa chystala, lebo sála sa už pomaly plní a my by sme mali o chvíľu začať hrať.

Počúvnem ju a medzitým očami hľadám Adama. Kamsi sa vyparil.

O pár minút sa sálou rozozvučia prvé tóny. Husle mi pod rukami ožijú a príjemne, i keď trochu netradične dopĺňajú zvyšok kapeľy. Rock a husle, pre mnohých zvláštna kombinácia. Maja začne spievať. Jej podmanivý chrapľavý hlas si vyslúži uznanlivé kývanie hláv a dav sa začne hmýriť do rytmu. Privriem oči a vychutnávam si opojný pocit, ktorým ma naplňajú práve takéto chvíle.

Zabúdam na všetko okrem hudby. Na prísnych rodičov, neúspechy v škole, na všetky okovy, ktoré ma zväzujú. Hudba je pre mňa zmysel, dôvod i cesta. Bez nej by som nebola sama sebou.

Slák pritláčam trhane a rázne, vďaka čomu som si medzi babami vyslúžila svoju prezývku. Staccato. Tak hrám i žijem. Naplno, na doraz. Bez kompromisov.

Skladba strieda skladbu. Maja tancuje a skáče po pódiu s mikrofónom v ruke a stáva sa zaslúžene hviezdou večera. Je naším tromfom. Jej hlas a vystupovanie sú natoľko špecifické, že si ju ľudia väčšinou zapamätajú už po prvej pesničke.

Pohľadom obsiahnem dav. Všetci sa bavia a tí, čo poznajú naše pesničky, spievajú s Majou. Skupinka dievčat pod pódium skáče a piští. Majin frajer Samo hodí medzi nás čierne papierové kvety, ktoré vlastnoručne vyrobil. Adam postáva pri dverách, a keď si všimne, že sa naňho pozerám, zamáva mi nejakými topánkami. Začnem sa smiať a opantaná eufóriou predvediem jedno zo svojich najlepších sól. Sláčik až tak tancuje po strunách a zvuk, ktorý vychádza z huslí, mi preniká do každej bunky. Vibruje mnou, zaplňa mi vnútro a predstavuje všetko, pre čo v tejto chvíli žijem.

Doznie posledná pesnička a za búrlivého potlesku, ktorý patrí predovšetkým Maji, sa zamiešame do davu. Iba Babsi zostane zbierať papierové kvetiny, aby ich následne rozsypala medzi ľudí.

„Za svoj výkon si zaslúžiš odmenu,“ prederie sa ku mne Adam a podá mi topánky. Ružové s flitrami na špičkách.

„Fakt si volal Dane?“ Začnem sa v stoji obúvať, pričom sa jednou rukou zachytím Adama, aby som nespadla. Hneď zareaguje a objíme ma okolo pása. Topánky sú mi trochu veľké, ale to vôbec nevadí. Som vďačná, že ich priniesol.

„Nič lepšie mi nenapadlo,“ mykne plecom. „No aj tak mala vypnutý mobil. Tieto sú Anetine.“

Prekvapene naňho pozriem. „Netušila som, že má aj obuv bez minimálne pätnásťcentimetrových opätkov.“

Aneta je Adamova staršia sestra. Zmyslom jej života je móda. Krátke sukne, vysoké štetle, kožušínové bolerá. A kabelky. Tých má nespočetné množstvo. Adam mi ich neraz ukazoval, aby som uverila, že má totálne šibnutú sestru a že určite jedného z nich v pôrodnici vymenili, lebo neverí, že sú z rovnakého súboru génov. Môže však popierať ich pokrvné puto akokoľvek, svoju sestru nezaprie. Podobajú sa na seba ako vajce vajcu.

„Ani ja,“ zagúľa očami. „Prekutral som polku skrine, kým som ich našiel. Pripadali mi ako najmenšie zlo.“

„Zabije ťa, keď zistí, že si sa jej hral vo veciach.“

„Zvalím to na paranormálne javy.“

„Chceš jej nahovoriť, že u vás straší a nejaký duch sa usídlil medzi oblečením?“

„Nie. Poviem, že jej stratená morálka chcela na seba upozorniť, a preto sa pokúsila zlikvidovať tie príšerné handry, do ktorých sa navlieka. Mimochodom, dnes som sa do teba skoro zabuchol, keď si sa predviedla,“ kývne hlavou smerom k pódiumu a do vlasov mi vtisne rýchly nevinný bozk.

„Neblázní! Snáď si nemyslíš, že by som potom písala básničky sama sebe,“ zažartujem, vykrútim sa z jeho objatia a vyberiem sa k baru. „Dáš si niečo?“ zvolám cez plece, aj keď mi je odpoveď už dopredu jasná. Adam pije vždy iba čistú vodu. Neperlivú. Nechladenú. Ostatní si z neho za to často uťahujú, že je ako dojča.

„Há dve ó bez cé ó dve!“ zakričí s rukami pri ústach, aby som ho počula.

Cestou k baru prehodím pár slov s Nikolou, našou basgitaristkou. Spýta sa ma, čo je nové doma a či prídem zajtra na skúšku. Odvetím jej neurčito. Sama neviem, čo bude. Pravdepodobne mám obrovský problém, lebo som ušla, čo už rodičia určite zistili, pretože mama ma chodí do izby kontrolovať v pravidelných intervaloch. Asi sa bojí, aby som niečo nevyviedla. Hrozím sa, že ju tá úzkostlivosť neprejde ani do mojej päťdesiatky.

Pri predstave, čo ma čaká po príchode domov, mi stiahne žalúdok. Snažím sa však na to nemyslieť a užívať si prítomnosť.

Od barmana si vypýtam vodu a kofolu a vrátim sa k Adamovi. Ten sa medzitým pripojil k svojim spolužiakom, ktorých poznám iba z videnia. Od jedného z nich si vyslúžim pochvalu, vraj si myslel, že husle patria iba do filharmónie alebo folklóru. Zasmejem sa a v duchu si pomyslím, že je skvelé robiť takúto osvetu.

Prezerám si ľudí naokolo, veselo debatujem s chalanmi o dôležitosti hudby, o abstraktných obrazoch, čo visia na stenách

po celom obvode klubu, o Adamovej najnovšej frajerke, ktorá sa tu mala tiež ukázať, no zatiaľ neprišla, o Maji, na ktorú sa až príliš nápadne stále vypytuje Trinástka, jeden z Adamových spolužiakov – túto prezývku si vyslúžil vďaka svojmu číslu vo futbalovom mužstve –, a potláčam nepríjemný pocit prameniáci z môjho úteku. Či sa mi to páči, alebo nie, v kútiku duše som predsa len tak trochu sraľo a obávam sa prednášky, čo ma doma bezpochyby neminie.

Zrazu zbadám Braňa, štvrtáka z našej školy, na ktorom idem už roky nechať oči, postávať s pohárom v ruke pri veľkom červenom obraze znázorňujúcom čosi ako sopku. Oddeluje nás dynamický dav, no aj napriek všetkým deckám, ktoré chodia sem a tam a ustavične sa hýbu, sa nám na chvíľu stretnú pohľady. V bruchu sa mi rozleje pálava a v tej chvíli už naisto viem, že nech by ma čakalo doma hoci aj peklo, oplatilo sa mi riskovať. Nielen pre pocit, ktorý prežívam pri hraní, ale aj preto, že tu je a videl ma s husľami. Sú totiž to jediné, čím sa môžem vo svojom živote pochváliť. Srdečne sa naňho usmejem. Ani neviem, kde som zozbierala toľkú odvahu, pretože pri náhodných stretnutiach na chodbách školy si ma nikdy nevšímá. Až teraz prejavil záujem!

Nakloní hlavu a úsmev mi opätuje. Zdvihne pohár a na diaľku si so mnou štrngne. Horím radosťou. A potom... Potom pribehne Maja. Práve vo chvíli, keď sa mi zdá, že sa Braňo chystá vykročiť ku mne, vytrhne ma z omamného pocitu jej udychčané zahučanie, aby som sa rýchlo vyparila.

„Kód nasraný rodič,“ veľavravne na mňa zagúľa očami.

Hodím na Adama zúfalý pohľad, Maji poďakujem, na sekundu pozriem ešte na štvrtáka a narýchlo vymýšľam únikový plán. Skontrolujem situáciu pri vchode. Otec práve prešiel popri bare a ísť k dverám by znamenalo prejsť okolo neho. Do žíl sa mi primiesi panika. Posledné, po čom túžim, je byť konfrontovaná priamo tam, pred všetkými.

Jediná možnosť, ako zmiznúť bez hanby, je tá najtrápnejšia. Bez váhania sa rozbehnem k pódiumu, schmatnem husle, pričom na puzdro ani nepomyslím, lebo na ten neostáva čas, a zamierim na záchody.

Nepredpokladala som, že ma otec nájde tak rýchlo. Vlastne, nepredpokladala som, že ma vôbec nájde. Dúfala som, že v tom lepšom prípade si ma počká doma a v tom horšom bude blúdiť mestom a hľadať na nesprávnych miestach. Preklučujem pomedzi dievčatá stojace v rade na záchod, pričom sa mi ujde niekoľko nasrdených poznámok o mojej drzosti, vletím dnu, a keď sa uvoľní kabínka pri okne, bez zaváhania do nej vlezem. Vyhupnem sa na múrik, otvorím okno, pretiahnem sa ním a vyskočím von. Útek cez okná sa stáva už mojou neoddeliteľnou súčasťou, preletí mi hlavou, keď dopadnem na zem. Len-len že nezničím husle, no v poslednej sekunde zabránim ich nárazu o múr.

Vzadu za klubom je tma a pusto. Zadná časť dvora slúži iba personálu a ako skladisko harabúrd. Oprášim sa, pritisnem si husle tuho k telu a uháňam domov. Ak tam stihnem byť skôr

ako otec, je šanca, že sa mi podarí zaliezť rýchlo do postele a aspoň zvyšok noci stráviť v pokoji.

Adam ma nenechá v štichu ani tentoraz. Správne odhadne moju únikovú trasu a po pár minútach ma vezme na bicykel.

„Stretol si sa s ním? Pýtal sa ťa niečo?“ zasypem ho otázkami. S mojím otcom sa pozná už dlho, a ak by ho tu našiel, bezpochyby by Adama podrobil krížovému výsluchu.

„Nie. Podarilo sa mi bezpečne sa mu vyhnúť. Jedna z výhod prepchatého priestoru je možnosť úplne sa stratiť z dohľadu predátora.“

Zachichoce sa.

„Keď ma bude mučiť ďalšou nekonečnou prednáškou o nezodpovednosti, nezrelosti, lajdáctve a hlúposti, predstavím si ho s ostrými rezákmi a pazúrmí.“

„Ako požierač radosti by mal mať skôr veľký chlpatý sosák, ktorým sa prisaje k tvojim ušiam a cez mozog ti vycicia všetku životnú silu,“ podotkne. „To sedí,“ prikývne, otočím sa a krátko sa mu pozriem do očí. Jeho pohľad je mäkký a teplý. Karameľový, ako zvyknem hovoriť, keďže má hnedé dúhovky. „Díkes, Adam,“ pípne s jemným úsmevom.

„Za čo? Za moju dokonalú predstavu o otcovi predátorovi?“

„Za všetko!“ A hlavne za naše bezbrehé priateľstvo, dodám v duchu.

Po príchode domov opatrne stlačím kľučku na vchodových dverách. Zamknuté. Rovnako neprístupné ako zavreté okno. Och! Konfrontácia ma predsa len neminie. Jediné pozitívum je prázdne parkovacie miesto vo dvore, z čoho vyplýva, že po mne otec ešte stále pátra.

S malou dušičkou zaklopem. Všetka moja odvaha je razom fuč, pretože viem, že keď sa pozriem na mamu, jej tvár bude plná výčitiek a sklamaní z nevydarenej dcéry, ktorá mala práve teraz ležať v posteli, a nie túlať sa po baroch a hrať s rockovou kapelou. Vysnívala si, že budem vzorná študentka s úhľadným výzorom aj spôsobmi. Nemôžem za to, že som na míle vzdialená jej predstavám a uhladenosť nepatrí medzi moje prednosti.

Keď sa rozletia dvere, je to presne tak, ako som očakávala. Stačí, že sa na mňa mlčky pozrie. Nemusí vysloviť ani jedno jediné slovo a hneď sa cítim pod psa. Prehltnem trpkú slinu, vjdem do chodby a vyzujem sa.

„Otec ťa išiel hľadať, tak padaj do postele, nech sa mu vyhneš, keď sa vráti,“ povie potichu, no z hlasu jej trčí hnev. „Ráno si to vydiskutujeme.“

Prikývnem a radšej jej zmiznem z dohľadu. Aj keď si nerozumieme a nájst spoločnú reč je občas nemožné, stále je pre mňa autoritou, ktorú nechcem viac dráždiť vysvetľovaním. Beztak by to nemalo zmysel. Nikdy nemá. Mama s otcom odmietajú počúvať, keď im hovorím o veciach, ktoré sú pre mňa dôležité, lebo si zostavili vlastný rebríček priorit a iba na ňom záleží. Nie na tom, čo chcem a za čím mi piští srdce.

Zvlečiem zo seba čierne rifle a košelu rovnakej farby, prevedším ich cez stoličku a nasúkam sa do dlhého trička na spanie. Husle skryjem do skrine pre prípad, že by si chcel otec vybiť zlosť na dôvode môjho úteku. Neosprchovaná zaleziem do postele a pod paplónom premýšlam, kde sa v logistickom centre bocianov stala chyba. Možno došlo k zámene adries a skončila som v nesprávnej kolíske.

Naši nevedia stráviť moje nadšenie pre hudbu, pretože umelcov berú ako ľudí, ktorí sa nedokážu inak uplatniť, a najradšej by za mňa rozhodovali vo všetkom. Vo výbere školy, kníh, priateľov... Búriť sa a utekať je jediný spôsob, ako si môžem presadiť svoje, len vďaka tomu sa mi darí vyhýbať strmému pádu do ubíjajúcej všednosti. Často sa dusím nedostatkom slobody a tá je pre mňa dôležitá ako kyslík. Keď ju strácam, strácam seba.

Hoci viem, kde pramení presvedčenie rodičov, že zodpovednosť za výchovu sa rovná riadeniu môjho života, odmietam sa s ním stotožniť. Prijatá putá, ktoré nasadzujú mojej každodennosti, by znamenalo stať sa niekým iným. Bezduchým odľudom.

A najhoršie je, že ani to by nezmiernilo ich smútok za Saškou, mojou staršou sestrou, či nezmazalo pocit zlyhania, ktorý sa pretavil do prísnosti a ktorým presiakli ich dni. Človeka človekom proste nenahradíme. Stratu nezmierni už nič. Ani ja. Ani keby som sa správala vzorne a bezchybne, nestíšia sa ich výčitky a nehasí spaľujúci strach.

Paradox je, že v snahe zachrániť, čo ostalo, všetko iba zhoršujú, a ja neviem, ako im to vysvetliť.